

ville vi forfølge denne tungstndige Betragtningmaade, saa kom vi til at bryde med Alt, hvad der hedder Frihed. Thi Friheden og dens Fremgang bestaaer jo i, at Folk ere eller sættes istand til mere end ellers at kunne i udvortes Reining handle som de ville. Og saa vide vi jo nok, her imellem os sagt, at en stor Halvdeel af dem handler galt.

Jeg stemmer altsaa af de anførte Grunde for Loven, som den foreligger.

Finantsministeren: Jeg skal ikke svække Bøigten af det smukke Foredrag, vi nylig have hørt, ved enten at gøre mig skyldig i Sjens-tagelser eller ved at tilføie enkelte yderligere Bemærkninger, som jeg maatte kunne have at gjøre. Men der er dog en Vittring i den næstforegaaende ærede Taler's Foredrag, som gjør det nødvendigt for mig at maatte fremsætte et Par Ord, og det er den, at, naar man vedtager en Rentegarantie for nærværende Bane, saa skulde man ikke kunne nægte en Rentegarantie til lignende Anlæg i nogen af de øvrige Provindser. Denne Vittring har jeg frygtet for skulde kunne blive anset som billiget fra Regeringens Side, naar den ikke blev modsagt, og jeg skal derfor tillade mig at modsig den. Fordi man finder, at en Jernbane fra Hovedstaden til Korsør er af en saa almeen Vigtighed, og ikke blot af local Interesse for Sjælland — at man finder tilstrækkelig Anledning til at understøtte den ved en Rentegarantie fra Statens Side, deraf følger paa ingen Maade, at man skulde have isorveien forpligtet sig til at give en Rentegarantie af lignende, eller maaskee af betydeligere Størrelse til hvilken som helst Jernbane i nogen af de andre Provindser, der ved Hjælp af en saadan Rentegarantie maatte kunne komme istand. Staten har ved at gaae ind paa en saadan Rentegarantie for den sjællandske Bane paa ingen Maade frastrevet sig sin Ret til i ethvert senere mødende Tilfælde efter Omstændighederne at nægte eller tilstaae en saadan, efter forudgaaet Overveielse af samtlige Forhold og navnlig af, hvorvidt det Anlæg, hvorom der kunde være Spørgsmaal, kunde i Vigtighed for Staten sættes i Klasse med det nærværende.

Deutner: Der er et Punkt, som baade er blevet fremhævet ved de foregaaende For-

handlinger, og som af den ærede Ate Landssthingsmand for 10de Kreds (Lüttichau) idag atter er bragt paa Bane, men som jeg troer ikke er imødegaaet. Det er nemlig den Betragtning, at det havde været hensigtsmæssigere, om Staten havde indladt sig paa Actietegning istedetfor at overtage Garantien. Jeg troer ikke, at det kan siges at være den hensigtsmæssigste Maade. Det er nemlig mere og mere blevet erkjendt af Staterne paa Fastlandet, at det er nødvendigt, at Regeringerne sætte sig i Besiddelse og blive Eiere af Jernbanerne, at disse blive Statsbaner, og det er da vistnok upaatvibseligt, at dette ogsaa vil gjøre sig gjældende i Danmark, da vore Forhold meget ligne de andre Fastlandsstater's. Men dette troer jeg ikke vil kunne skee ved Actietegning, da Jernbaneselskabet har et Privilegium paa Jernbaneanlægget fra Kjøbenhavn til Korsør, der først udløber om 100 Aar. Nu vilde jo Staten ved at tage endeel Actier i Fortsættelsen af Banen vist ikke kunne foreskrive Jernbaneselskabet nye Betingelser; men det kan den derimod og har ogsaa gjort ved den Garantie, som det nu er foreslaaet at overtage, idet den har bestemt, at Jernbaneselskabet skal efter 25 Aars Forløb være nødt til at overdrage Regeringen Banen, imod at den indløser Actierne. Der er altsaa, troer jeg, et Fortrin ved, at Staten overtager Garantien, da den derved sætter sig istand til at foreskrive Selskabet Betingelser, som den ikke vilde kunne, naar den kun var blevet Actietager.

Orsted: Skjøndt jeg ikke havde været betænkt paa atter idag at tage Ordet i denne Sag, skal jeg dog i Anledning af det, der allerede fra en anden Side er blevet yttret, tillade mig nogle Bemærkninger. En æret Taler har med Hensyn til Spørgsmaalet om den projecterede Jernbanes Rentabilitet anført, at, om endogsaa Jernbanen i det Hele ikke vil faae nogen saadan Frequent's, at den kan betale sig, saa vil dog den Deel, der gaaer fra Kjøbenhavn til Roeskilde, give en forøget Indtægt. Det er ganske vist, og det er fra alle Sider indrømmet, at dette Stykke af Jernbanen efter al Sandsynlighed vil bære en større Rente, end den hidtil har haaret; men det